

219

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 12 października 1970 r.

w sprawie warunków i sposobu dokonywania badań lekarskich oskarżonego.

Na podstawie art. 65 § 2 Kodeksu postępowania karnego i art. VI § 2 Przepisów wprowadzających Kodeks postępowania karnego zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Badania lekarskie oskarżonego w celach dowodowych, którym oskarżony obowiązany jest poddać się w myśl art. 65 § 1 Kodeksu postępowania karnego, mogą obejmować oględziny ciała, badania ogólne i specjalistyczne, badania pomocnicze, obserwację w zakładzie opieki zdrowotnej zamkniętej, a także takie pobieranie dla tych celów niezbędnego materiału, w szczególności krwi, treści żołądka, wydaliny i wydzieliny, które może być dokonane wyłącznie przez fachowego pracownika służby zdrowia.

2. Badania lekarskie oskarżonego nie mogą obejmować badań połączonych z dokonaniem zabiegu chirurgicznego oraz innych badań zagrażających zdrowiu oskarżonego, a w szczególności postępowania lekarskiego stanowiącego ryzyko większe od przeciętnego, jak również postępowania, co do którego ze względu na stan zdrowia oskarżonego istnieją przeciwwskazania lekarskie.

§ 2. Badania lekarskie oskarżonego przeprowadza się w zakładach właściwych w myśl dalszych przepisów, chyba że organ prowadzący postępowanie karne polecił przeprowadzenie badania w innym miejscu.

§ 3. 1. Badania lekarskie oskarżonego przeprowadza się na polecenie organu prowadzącego postępowanie karne. Polecenie takie powinno zawierać dane niezbędne do identyfikacji osoby oskarżonego oraz wskazywać przedmiot, zakres, a także termin wydania opinii. W miarę potrzeby i możliwości polecenie powinno zawierać szczegółowe pytania, a ponadto — wskazanie czynu zarzucanego oskarżonemu i okoliczności popełnienia tego czynu.

2. Polecenie przeprowadzenia badań lekarskich powinno być dokonane w formie pisemnej. W wypadkach niecierpiących zwłoki badanie lekarskie przeprowadza się na ustne polecenie przedstawiciela organu prowadzącego postępowanie karne, który obowiązany jest okazać legitymację służbową, a następnie przekazać potwierdzenie polecenia na piśmie.

§ 4. Jeżeli badanie nie może być wykonane w terminie wskazanym w poleceniu, lekarz (zakład) przeprowadzający badanie powinien uzgodnić termin wykonania badania z organem prowadzącym postępowanie karne, który polecił przeprowadzenie badania.

§ 5. Organ prowadzący postępowanie karne poucza oskarżonego o obowiązku poddania się zarządzonym badaniom lekarskim i kieruje go na badania.

§ 6. 1. Dzień i godzinę badania oskarżonego ustala lekarz (zakład), który ma badanie przeprowadzić, chyba że organ prowadzący postępowanie karne zarządzi inaczej.

2. Lekarz (zakład) zawiadamia organ prowadzący postępowanie karne o dniu i godzinie badania lekarskiego, jeżeli organ ten zastrzegł w poleceniu, że chce być obecny przy badaniu.

3. W razie gdy oskarżony przebywający na wolności nie stawia się na badanie, właściwy lekarz (zakład) obowiązany jest zawiadomić o tym niezwłocznie organ, który wydał polecenie przeprowadzenia badania oskarżonego, wskazując czas i miejsce, w którym badanie może być przeprowadzone.

§ 7. 1. Lekarz (zakład) przeprowadzający badania lekarskie oskarżonego ustala metody i zakres postępowania lekarskiego.

2. Jeżeli w zakresie niektórych badań lekarskich zostały ustalone dla celów dowodowych jednolite metody zatwierdzone przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości, Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych oraz z Prokuratorem Generalnym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, lekarz (zakład) przeprowadzający badania lekarskie oskarżonego jest obowiązany stosować te metody.

3. Zasady przygotowywania narzędzi i naczyń oraz przechowywania i transportu materiałów pobranych w celach dowodowych ustala specjalista krajowy w zakresie medycyny sądowej w porozumieniu z właściwym specjalistą wojskowej służby zdrowia.

§ 8. 1. Badania lekarskie oskarżonego przeprowadzają:

- 1) powiatowa (miejska, dzielnicowa) przychodnia obwodowa lub
- 2) zakład służby zdrowia, który udzielił oskarżonemu pierwszej pomocy lekarskiej, albo
- 3) zakład opieki zdrowotnej zamkniętej, jeżeli oskarżony przebywa na leczeniu w takim zakładzie lub jeżeli został skierowany do takiego zakładu na obserwację.

2. W wypadkach nie cierpiących zwłoki badanie lekarskie oskarżonego przeprowadza każdy zakład służby zdrowia, w którym żądane badanie może być przeprowadzone bez zakłócenia toku pracy, zagrażającego zdrowiu lub życiu osób będących pod opieką tego zakładu.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do lekarzy nie zatrudnionych w zakładach służby zdrowia lub poza godzinami ich zatrudnienia, jeżeli badanie lekarskie oskarżonego nie może być przeprowadzone w zakładzie służby zdrowia.

4. Badania lekarskie oskarżonych pozbawionych wolności — z wyjątkiem badania stanu zdrowia psychicznego — przeprowadzają zakłady służby zdrowia zakładów karnych lub aresztów śledczych.

5. Jeżeli zakłady służby zdrowia, o których mowa w ust. 4, nie są w stanie przeprowadzić koniecznych badań w pełnym zakresie, zakłady społeczne służby zdrowia są obowiązane do udzielenia im odpowiedniej pomocy.

6. Jeżeli oskarżony podlega orzecznictwu sądów wojskowych, badania lekarskie mogą być przeprowadzone również przez odpowiedni zakład wojskowej służby zdrowia na polecenie organu prowadzącego postępowanie karne.

7. W uzasadnionych wypadkach, a zwłaszcza gdy przeprowadzenie badań lekarskich wymaga specjalnych kwalifikacji lub urządzeń albo gdy jest to celowe z innych względów, organ prowadzący postępowanie karne może polecić przeprowadzenie badań w innym zakładzie służby zdrowia niż określony w ust. 1, 4 i 6 lub w odpowiedniej placówce naukowej albo w zakładzie badawczym.

§ 9. 1. Badania lekarskie oskarżonego w powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) przychodni obwodowej przeprowadza lekarz będący specjalistą w dziedzinie medycyny sądowej. W braku takiego specjalisty badania te przeprowadza lekarz będący specjalistą w innej dziedzinie medycyny, przeszkolony w zakresie medycyny sądowej.

2. Lekarza, o którym mowa w ust. 1, wyznacza organ do spraw zdrowia prezydium wojewódzkiej (miejskiej w w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej w porozumieniu z prezesem sądu wojewódzkiego, prokuratorem wojewódzkim oraz komendantem wojewódzkim Milicji Obywatelskiej.

§ 10. 1. Jeżeli lekarz (zakład) przeprowadzający badanie oskarżonego stwierdzi potrzebę uzyskania opinii lekarza innej specjalności albo przeprowadzenia badań pomocni-

czych lub obserwacji w zakładzie opieki zdrowotnej zamkniętej w zakresie nie dotyczącym oceny stanu zdrowia psychicznego, kieruje oskarżonego w porozumieniu z organem polecającym jego zbadanie do właściwego zakładu; zakład ten jest obowiązany niezwłocznie przeprowadzić wskazane badania.

2. W razie stwierdzenia potrzeby przeprowadzenia badań stanu zdrowia psychicznego lekarz (zakład) przeprowadzający badanie oskarżonego zawiadamia o tym niezwłocznie organ, który polecił zbadanie oskarżonego, z podaniem uzasadnienia.

§ 11. Badanie stanu zdrowia psychicznego oskarżonego przeprowadzane jest na zasadach określonych w art. 183 i 184 Kodeksu postępowania karnego, przy czym w razie potrzeby połączenia badania psychiatrycznego oskarżonego pozbawionego wolności z obserwacją w zakładzie leczniczym (art. 184 Kpk) obserwację można przeprowadzić w zakładach służby zdrowia zakładów karnych lub aresztów śledczych tylko wtedy, gdy zachodzi jednocześnie konieczność zastosowania szczególnych środków zabezpieczenia.

§ 12. Zakłady służby zdrowia, na żądanie lekarza (zakładu) przeprowadzającego badanie oskarżonego, są obowiązane udostępnić dokumentację lekarską dotyczącą tego oskarżonego.

§ 13. 1. Organ polecający przeprowadzenie badania lekarskiego oskarżonego zapewnia odpowiednią asystę w toku przeprowadzanych badań, jeżeli jest to potrzebne dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego.

2. Jeżeli przeprowadzenie badania oskarżonego wymaga zastosowania przymusu bezpośredniego w granicach umożliwiających przeprowadzenie badania w sposób bezpieczny dla oskarżonego i innych osób uczestniczących w badaniu, organ prowadzący postępowanie karne na żądanie lekarza (zakładu) lub z urzędu obowiązany jest zapewnić w tym celu odpowiednią asystę.

3. Jeżeli dla przeprowadzenia badań konieczne jest zastosowanie postępowania lekarskiego, które w myśl § 1 ust. 2 jest niedopuszczalne, albo gdy pomimo zastosowania przymusu bezpośredniego przeprowadzenie pełnego badania jest niemożliwe, lekarz lub inny fachowy pracownik służby zdrowia ogranicza swoje zadania do wykonania czynności możliwych w tej sytuacji, podając odpowiednią wzmiankę do protokołu lub wpisując ją wraz z uzasadnieniem do swego sprawozdania.

4. Przepis ust. 3 stosuje się również, gdy warunki, w których mają być przeprowadzone badania, stwarzają niebezpieczeństwo dla zdrowia oskarżonego lub mogą zniekształcić wyniki badań.

§ 14. 1. Lekarz (zakład) przeprowadzający badanie wydaje opinię lekarską. Opinia ta powinna zawierać sprawozdanie z dokonanych czynności i spostrzeżeń oraz oparte na nich wnioski. W opinii należy udzielić wyczerpującego wyjaśnienia w zakresie objętym poleceniem organu prowadzącego postępowanie karne oraz w miarę potrzeby zamieścić inne spostrzeżenia poczynione w toku przeprowadzanych badań.

2. Opinię lekarską sporządza się według zasad ustalonych przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości, Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych oraz Prokuratorem Generalnym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

3. Do wydanej opinii lekarz (zakład) dołącza zestawienie kosztów przeprowadzonych badań, sporządzone stosownie do wymagań określonych odrębnymi przepisami.

§ 15. Lekarzowi, który na bezpośrednie polecenie organu prowadzącego postępowanie karne przeprowadził badanie lekarskie oskarżonego poza obowiązkami służbowymi, przysługuje wynagrodzenie w wysokości i na zasadach określonych w przepisach regulujących wynagrodzenie za czynności biegłych z zakresu medycyny sądowej w postępowaniu przed sądami powszechnymi.

§ 16. Szczegółowe warunki i sposób przeprowadzania badań na zawartość alkoholu w organizmie osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa w stanie nietrzeźwości regulują odrębne przepisy.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *J. Kostrzewski*